

ANO Narkotiku komisijas 50. jubilejas sesija

Antonio Maria Kosta & Hanss Lundborgs

“Mums jāprot darīt divus darbus vienlaikus: gremot gumiju un iet.”

Antonio Maria Kosta, ANO NNP

No 2007. gada 12. marta līdz 16. martam Vīnē notika ANO Narkotiku komisijas 50. jubilejas sesija. Valdību delegāciju pārstāvi no 150 valstīm aktīvi strādāja plašas programmas ietvaros. Šogad sesijas priekšsēdētājs bija Zviedrijas vēstnieks Hanss Lundborgs. Zviedrijas diplomāts pelna delegāciju vairākuma cieņu. Šās sesijas darba kārtībā bija tādi jautājumi kā, piemēram, jaunu narkotisko vielu veidu iekļaušana ANO sarakstos un to klasifikācija, prekursoru tirdzniecības kontrole un kontroles sarakstā iekļauto recepšu ārstniecisko līdzekļu pārvešanas pār valstu robežām regulēšana.

ANO Narkotiku komisija ir ANO Narkotiku kontroles starptautiskās programmas pārvaldes institūcija, kas, savukārt, ir Antonio Maria Kostas vadītās ANO Narkotiku un noziedzības pārvaldes

daļa. Visas minētās organizācijas atrodas Vīnē.

Iespēja skaidrot savu nostāju sesijas laikā bija ne tikai valdību delegācijām, bet arī vairākām nevalstiskām organizācijām un institūtiem. Viena no tām bija Vīnes nekomerciālo organizāciju komiteja (NOK). Vīnes NOK ir organizāciju asociācija, kas nodarbojas ar narkotiku lietām. Komiteja saviem dalībniekiem organizēja atsevišķu konferenci, kurā uzstājās arī Antonio Maria Kosta.

Kostas kungs kritizēja tos NOK dalībniekus, kas uzskata, ka uzmanība jākoncentrē nevis uz profilaksi un pieejamības ierobežošanu, bet gan jānovirza resursi uz narkotiku lietošanas izraisītā kaitējuma mazināšanu.

-Kāpēc? - izsaucās Kostas kungs. - Vai tad mēs nevaram darīt divus darbus vienlaikus - gremot gumiju un iet? Nekas netraucē mums vienlaikus veikt profilaksi, ierobežot pieeju narkotikām un piedāvāt ārstēšanu tiem, kas kļuvuši atkarīgi no narkotikām.

Britu laikraksts

atvairinās par kanabisa dekriminalizācijas
kampaņu

Britu laikraksts “Independent on Sunday” atvairinās saviem lasītājiem par ilggadējo kampaņu kanabisa dekriminalizācijai. “Ja mēs toreiz būtu zinājuši to, ko mēs varam publiskot tagad...” laikraksta ievadslejš atzina redaktors.

Redakcijai beidzot kļuva zināms par atkarību, psihozēm un psihiskiem traucējumiem, ko izraisa šīs narkotikas, kā rezultātā arvien vairāk jauno kanabisa smēķētāju ir nepieciešama ārstēšana.

1997. gadā laikraksts “Independent on Sunday” toreizējās redaktore Rozijas Boikotas vadībā bija kanabisa lietošanas dekriminalizācijas kampaņas iniciators. Laikraksts kanabisu uzskatīja par “nekaitīgu” narkotiku. Šīs kampaņas ietvaros žurnālistiem izdevās savākt 16 000 cilvēku uz demonstrāciju Londonas Haidparkā, kā arī organizēt parakstu vākšanu savas nostājas atbalstam kanabisa jautājumā.

**“Ja mēs toreiz būtu
zinājuši to, ko mēs
varam publiskot tagad...”**

“Independent on Sunday”

Britu valdība neizturēja organizēto spiedienu un, vairāku “ekspertu” mudināta,

★ ECAD JAUNUMI

galu galā pārcēla kanabisu no “B” klases uz “C” klasi -- mazāk bīstamo narkotisko vielu grupu (piemēram, tādu kā miegazāles).

Tagad laikraksts “Independent on Sunday” norāda citus faktus, proti: pagājušajā gadā Lielbritānijā 22 000 cilvēku ārstējās no kanabisa izraisītas atkarības.

Turpinājums 3. lpp

UNGASS 2008 un NVO

ANO 50. sesijas laikā Vīnē no 12. līdz 16. martam pulcējās nekomerciālās organizācijas no visas pasaules, lai sagatavotu konferenci ANO Ģenerālās Asamblejas narkotikām veltītās speciālas sesijas priekšvakarā.

Speciāla narkotiku jautājumiem veltīta sesija notiek reizi 10 gados, iepriekšējā notika 1998. gadā Ņujorkā. Šajā speciālajā sesijā tiks apkopoti pēdējo 10 gadu darba rezultāti un formulēti nākamie darba virzieni.

ECAD kā sagatavošanas darbu komitejas locekle ir atbildīga par reģionālo konferenču organizāciju nekomerciālajām organizācijām Austrumeiropas un Centrālās Āzijas valstīs.

Ar ANO un Eiropas Savienības atbalstu Vīnes NOK gatavo reģionālās konferences, kurās pasaules pilsoniskā sabiedrība varēs izteikt savu viedokli par pēdējos 10 gados sasniegtajiem rezultātiem narkotiku apkarošanas sfērā. NOK pastāstīs, vai to apmierina sadarbība ar vietējo varu šajā jomā un izteiks priekšlikumus par narkopolitikas nākotni.

ECAD kā sagatavošanas darbu komitejas locekle ir atbildīga par reģionālo konferenču organizāciju nekomerciālajām organizācijām Austrumeiropas un Centrālās Āzijas valstīs. Šīs minikonferences 25-30 dalībniekiem saskaņā ar provizoriskiem datiem notiks septembra vidū Kijevā un oktobra vidū Belgradā.

Dalībnieku atlase notiks tā, lai abu pieeju (gan kaitējuma mazināšanas, gan ierobežojošās pieejas) atbalstītāji varētu izteikt savu viedokli.

ANO uztrauc narkosituācijas attīstība pasaulē

Kā attīstās narkosituācija pasaulē, kā kontrolēt ķīmiskās vielas, no kurām var ražot narkotikas (prekursorus), vai ir pieļaujama telpu pastāvēšana narkotiku intravenozai ievadīšanai? Šos un citus jautājumus 2007. gada 12.-16. martā Vīnē apsprieda ANO Narkotiku komisijas sesijas delegāti

Komisijas 50. jubilejas sesijā tika analizēta narkotiku situācija pasaulē un tika pieņemts lēmums par jaunu narkotisko preparātu kontroles sistēmas pastiprināšanu un atbilstošu to klasifikāciju.

Grupa narkoliberalu nevalstisko organizāciju joprojām lobē ANO nolūkā pārskatīt un grozīt ANO konvencijas par narkotikām. 2003. gadā šīs organizācijas neveiksmīgi mēģināja izvirzīt izskatīšanai līdzīgu priekšlikumu. Neviens valsts valdība tomēr nevēlas uzņemties iniciatīvu un ierosināt šo jautājumu ANO.

Mums nav pa ceļam ar kaitējuma mazināšanas kustību

Laiku pa laikam narkopolitika tāpat kā jebkura cita politika šķiet nav ar prātu aptverams pasākums. Cilvēkam, kurš nav iedziļinājies lietas būtībā, var rasties priekšstats, ka notiek pārāk daudz nevajadzīgu strīdu un iekšēju debašu par detaļām. "Galū galā mēs visi taču gribam panākt vienu un to pašu," teica viens no maniem paziņām. Ja tas tā patiešām būtu, tad daudzas diskusijas būtu liekas.

Tad, ja ir vienota mērķa izpratne, vienmēr var atrast daudz veidu tā sasniegšanai. Lēmuma pieņemšana par virziņanos vienota mērķa virzienā ir nepieciešams noteikums konstruktīvai diskusijai par metodēm.

„Narkotiku problēmas risināšanai ir nepieciešami resursi. Šie resursi ir ierobežoti. Tāpēc svarīgāk ir mazināt kaitējumu, ko izraisa narkotiku lietošana, **nevis** panākt, lai mazāk cilvēku lieto narkotikas," vienā no pēdējām pieņemšanām paziņoja Bērklīja fonda pārstāvis Maiks Treiss – viens no vadošajiem legalizācijas kustības pārstāvjiem.

Mēs, kas esam pieraduši viegli piekrist tam, ka visi pūliņi jāveltī tam, lai nepieļautu, ka mūsu bērni mēģinātu narkotikas, – mēs šeit neatradīsim diskusijas partneri. Mēs, kas uzskatām, ka jāapkaro visa nelegālās narkotiku aprites ķēde, runājam ar kurlajiem. Pat tad, kad runa ir par kaitējuma mazināšanu (diezgan divdomīgs jēdziens), mūsu izpratne atšķiras jau semantiskajā līmenī. Ja es vēlos, lai narkomānu ārstēšanas galamērķis būtu pilnīga izveseļošanās, atbrīvošanās no narkotiku atkarības un pašnodrošināšanās, tad viņu mērķi ir daudz vienkāršāki.

Mums ir dažādi mērķi, tāpēc jebkurai diskusijai par metodēm nav jēgas

Antonio Maria Kosta atzīmēja, ka mums jāprot vienlaikus darīt divus darbus: gan gremot gumiju, gan iet. Diemžēl legalizācijas kustība ir spējīga tikai gremot gumiju.

Tomass Halbergs, pārdomas pēc ANO Narkotiku komisijas 50. sesijas Vīnē 2007. gada 12.-16. martā.

ANO kritizē Nīderlandi, Vāciju, Norvēģiju un vairākas citas valstis par to, ka tajās tiek pieļauti specializēti kabineti, kuros narkomāni medicīnas personāla uzraudzībā var intravenozi ievadīt narkotikas. Šādu kabinetu pastāvēšana ir pretrunā ar ANO konvencijām par narkotikām.

Speciāls 50. sesijas temats bija sadarbība un prekursoru tirdzniecības kontroles uzlabošana. ANO uztrauc tas, ka ķīmisko vielu legālais eksports var viegli pāriet nelikumīgā narkotiku ražošanā. Ķīna ir liela eksportētāja, bet kontroles sistēma valstī ir vāji attīstīta. Eiropas Savienības dalībvalstis šajā jautājumā ir vienotas un norāda uz sistēmu, kāda pieņemta ES, kur eksportētājiem uzņēmumiem jāprasa pierādījumi par to, ka uzņēmējai pusei ir nopietni nolūki.

Britu laikraksts atvainojas par kanabisa dekriminalizācijas kampaņu

Turpinājums no 1. lpp.

Pusaudžu skaits, kas griezās pēc palīdzības britu medicīnas iestādēs sakarā ar atkarību no kanepju preparātiem, 2006. gadā salīdzinājumā ar 2005. gadu bija divkārtšojies un sasniedza 9600 cilvēkus.

Laikraksts atsaucas uz kanabisa šķirni "skank" (*skunk*) kā uz iespējamo radušās problēmas skaidrojumu. Šajā šķirnē psihoaktīvā viela tetrahidrokanabinols (THK) ir 25 reizes lielāka salīdzinājumā ar narkotiku, kas bija izplatīta XX gadsimta 90. gados.

Zinātnisko pētījumu jaunie dati, kas publicēti medicīnas žurnālā "Lancet" šā gada marta vidū, arī liecina, ka mūsdienu kanabiss ir veselībai kaitīgāks nekā LSD vai ekstāzi. "Independent on Sunday" aicina izdarīt spiedienu uz valdību, lai narkotiku jautājumu izvirzītu apspriešanai un aicina pievērsties "jaunai domāšanai".

Zinātnieki, viņu vidū arī tie, kuri savulaik atbalstīja dekriminalizācijas kampaņu, kā piemēram, Medicīnas zinātniskās padomes direktors profesors Kolins Bleikmors, ir "atskurbuši" un mainījuši savu viedokli. Profesors paziņoja: "Saikne starp kanabisa smēķēšanu un psihozēm šodien tiek aplūkota kā acīmredzama. Pirms 10 gadiem tas nebija skaidrs."

Urā! Narkoliberālajam bastionam ir pieticis drosmes ielūkoties patiesībai acīs. Tagad laikraksts aicina veikt stingrākus pasākumus un pieprasa, lai kanabisam tiek piešķirts iepriekšējais statuss – "B" klases narkotika.

 Īpaši interesants sakarā ar publikāciju "Independent on Sunday" ir bezprecedenta ieguldījums diskusijā, ko laikraksta lappusēs izvērsa ANO Narkotiku un noziedzības pārvaldes direktors Antonio Maria Kosta. Viņš raksta:

"Lieli laikraksti reti pauž atklātu nostāju narkotiku liberalizācijas atbalstam. Vēl retāk tie publiski atvainojas par šāda veida kampaņām. "Independent on Sunday" ir pelnījis cieņu par izrādīto vīrišķību mainīt savu nostāju attiecībā uz kanabisu, ņemot vērā faktus, kas apliecina, cik bīstama ir kļuvusi šī pasaulē populārā nelikumīgā narkotika.

Pieņemt šādu lēmumu nav viegli. Daudziem lasītājiem, bez šaubām, ir pieņemama neskaidrā neiejaukšanās politika individa privātajos lēmumos, un attiecībā uz kanabisu – politika, kas kļūst arvien populārāka izglīto to rietumeiropiešu vidē. Šādu uzskatu izplatībai ir nepieciešams pretsvars.

Legalizācijas atbalstītāji grib piespiest mūs noticēt, ka kanabiss ir vāja, nekaitīga viela, kas sniedz mums tikai vieglu eiforiju un nevienam nekaitē. Nevarētu teikt, ka tā nav pievilcīga aina. "Skanka" pārdevēji zina vairāk. Pārskatiet interneta lapas, kurās piedāvā kanabisa sēklas, un jūs atradīsiet tādus zīmolus, kā "Armagedons", "AK-47" un "Baltā atraitne".

"Ja tu aiziesi pārāk tālu, tevi saraustīs gabalos, pārvērtīs par bruģakmeņu kaudzi vai dzīvsudrabu," tā savu precīvu lielu kāds tirgotājs no Glāzgovas. Viņa vārdi ir tuvi patiesībai.

Faktu, kas liecina par kanabisa izraisītiem psihiskiem traucējumiem, sākot no nespējas koncentrēties un beidzot ar paranoju, agresivitāti un psihozēm, kļūst arvien vairāk, un tos ir aizvien grūtāk ignorēt. Nepārtraukti pieaug ātrās palīdzības izsaukumu skaits, kuru cēlonis ir kanabisa lietošana. Aug arī cilvēku skaits, kuri vēlas ārstēties no kanabinoidālās atkarības.

Visās šajās liberālajās runās par individa tiesībām nodarboties ar riskantiem pasākumiem, ja tie nekaitē apkārtējiem, tiek ignorēti

galvenie fakti. Pirmkārt, kanabiss ir bīstama narkotika. Un ne tiek tiem, kas to lieto. Cilvēki pie automobiļa stūres kanabisa iespaidā ir bīstami citiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Vai pats kaislīgākais legalizācijas atbalstītājs būtu ar mieru sēsties lidmašīnā, kuras pilots lieto kanabisu?

"Independent on Sunday" ir pelnījis cieņu par izrādīto vīrišķību mainīt savu nostāju attiecībā uz kanabisu, ņemot vērā faktus, kas apliecina, cik bīstama ir kļuvusi šī pasaulē populārā nelikumīgā narkotika.

Antonio Maria Kosta.

Otrkārt, darbojas narkokontrolē. Jau aptuveni 100 gadus spēkā esošie pasaulē pieņemtie heroīna un kokaina lietošanas ierobežojumi ir veicinājuši pandēmijas novēršanu. Narkoatkarības līmenis pasaulē (atcerieties XIX gadsimta opija midzenus!) pagājušo 100 gadu laikā ir būtiski samazinājies. Pēdējo 10 gadu laikā šis līmenis ir palicis stabils. Narkoprobēma tiek kontrolēta, un rezultātā mūsu sabiedrības ir daudz drošākas un veselākas nekā agrāk.

Izņēmums ir kanabiss – šis ķēdes vājākais posms. Šo augu var kultivēt daudzās valstīs dažādās klimatiskās joslās, kas būtiski apgrūtina piegāžu kontroli. Taču mēs varam novērst pieprasījumu, it īpaši jauniešu vidū...

Es aizvien vairāk pārliecinātos par to, ka valstis ir pelnījušas tās narkoprobēmas, kuras tām ir. Tie, kuri iegulda adekvātiem resursiem atbalstītu politisko kapitālu profilaksē, ārstniecībā un rehabilitācijā, tiek atalgoti ar samērā zemu narkotiku lietošanas līmeni.

Zviedrija tam ir lielisks piemērs. Narkotiku lietošana Zviedrijā ir tikai trešdaļas līmenī no vidējā līmeņa Eiropā, bet izdevumi narkokontrolēi ir trīs reizes lielāki nekā vidēji Eiropā. Trīsdesmit gadu laikā Zviedrijā bija konsekventa un saskaņota narkopolitika, neatkarīgi no tā, kāda politiskā partija bija pie varas. Uzsvars tika likts uz profilaksi, konsekventu likumu normu pastiprināšanu attiecībā uz narkotikām un plašām iespējām narkoatkarīgajiem ārstēties un rehabilitēties. Policija izturas nopietni pret likumpārkāpumiem, kas saistīti ar narkotikām.

Valdībām un sabiedrībām jābūt stingrām, tās nedrīkst pakļauties maldīgām sarunām par iecietību. Pastāvīgi jāpatur prātā, ka nelikumīgas narkotikas ir bīstamas – tieši tāpēc pasaules sabiedrība ir vienojusies par to, ka narkotikas jākontrolē.

Kanabisa pasaules tirgus mainās. Tradicionālie piegādātāji, tādi kā Maroka (lielākais kanabisa sveķu ražotājs pasaulē) samazina ražošanu. To pilnībā kompensē kanabisa vietējā audzēšana, un tas jau ir kļuvis par galveno piegāžu avotu visos lielajos tirgos. Lielbritānijā pieprasījumu aizvien pilnīgāk apmierina labi organizēta vietējā ražošana, kuru kontrolē noziedzīgi grupējumi. Policijai tā ir aizvien lielāka problēma.

Narkotiku lietošanas profilakse un ārstēšanas formas arī ir jāmaina, lai tās atbilstu narkotikas mainītajām īpašībām un tās lietošanas augošajām negatīvajām sekām, kuras izpaužas kognitīvajās īpašībās, atmiņas traucējumos un emocionalitātē, un kuras jūtīgiem indivīdiem izraisa šizofrēniju. Jāmaina arī iedzīvotāju attieksme un uzskati.

Laikraksts "Independent on Sunday" ir nācis klajā ar lielisku iniciatīvu. Pienācis laiks sagraut mītu par to, ka kanabiss ir viegla narkotika.

Dzelzs brāji un narkokontrolē

Sederhamnas narkokoordinator Markuss Hagstrens un Zviedrijas ECAD tīkla valdes loceklis no Havlas Svēns Pērsōns.

Havlas pilsēta, kas atrodas stundas braucienā uz ziemeļiem no Zviedrijas galvaspilsētas, kļuva bēdīgi slavena Zviedrijas kriminālpolicijas aprindās kā divu motociklu cīnītāju grupējumu, tā dēvēto "dzeltis brāļu", centrs. Šāda situācija, kad divi lieli grupējumi par savas darbības centru izvēlas vienu pilsētu, Zviedrijā ir neparasta.

Zviedrijas "dzeltis brāļi" policijai galvas-

sāpes rada arī tāpēc, ka to paspārnē notiek lielākā daļa no nelikumīgās narkotiku tirdzniecības.

Saikne starp grupējumiem un narkotiku tirdzniecību tiek rūpīgi pārbaudīta. Tas notiek arī regulāro tikšanās laikā, kuras Havlā organizē kriminālpolicijas pārstāvji un vietējā pašvaldība.

Fakti: Lielbritānijā plaukst kanabisa audzēšana

Nesen "Drugscope" veiktais pētījums parādīja, ka britu policija atklāj trīs nelikumīgas kanabisa plantācijas dienā. Tikai Londonas rajonā vien pēdējo divu gadu laikā tika konstatētas un konfiscētas 15 000 kanabisa plantācijas, kas ir par 200 procentiem vairāk nekā laika posmā no 2003. līdz 2005. gadam.

"Drugscope" ziņo, ka pirms desmit gadiem tikai 11 procenti kanabisa, kas tiek pārdoti valstī, ir tajā arī saražoti. Tagad valstī tiek

saražoti 60 procenti kanabisa.

Saskaņā ar britu policijas datiem 80 procentos kanabisa plantāciju bija vairāk nekā 50 augi. Vidēji katra reida laikā tika konfiscēti aptuveni 400 augi.

Veikto reidu analīze liecina, ka 60-70 procentus plantāciju kontrolē vjetnamiešu izcelsmes grupējumi. Augus kopj nelegālie imigranti, daudzi no kuriem nav sasnieguši 15 gadu vecumu.

/Motgiftgotland

Skotu bērni un heroīns

Narkotikas ir briesmīgas jebkurā gadījumā... Taču šis stāsts liek saprast, ka narkotiku izplatīšana un nelikumīga lietošana ir jāapkaro vismaz tādēļ, lai aizsargātu mūsu bērnus. Nesen kādā Skotijas mājaslapā tika publicēta ziņa, ka vairāk nekā 300 bērni pēdējo triju gadu laikā tika apsūdzēti par darbībām ar narkotikām. Šokē fakts, ka viņi visi bija jaunāki par 16 gadiem, bija pat 10 gadus veci bērni. Narkotikas bija visdažādākās – sākot ar heroīnu un beidzot ar amfetamīniem. Skotijas varasiestāžu pārstāvji teica, ka bērniem narkotikas piegādājuši vecākie dīleri, bērni zaguši narkotikas arī no vecākajiem brāļiem un māsām, kā arī no saviem vecākiem, kuri lietojuši narkotikas. Lielākā daļa bērnu narkotikas nelietoja, tikai izplatīja. Publicējot šos draudīgos statistikas datus, Skotijas varasiestāžu pārstāvji narkotiku legalizācijas piekritējiem liek pārdomāt savu nostāju.

Skotijas Kriminālnoziedzumu un narkotiku apkarošanas aģentūras vadītājs Graiems Pērsōns (*Graeme Pearson*) teica: "Ievērojami, populāri cilvēki un slavenības, kas aicina dekriminalizēt narkotikas, nepalīdz. Jaunieši viņu teikto izmanto kā atļauju lietot narkotikas." Bērni atdarina vecākus, kā arī uzskata par piemēru slavenības un citus populārus cilvēkus. Tieši tāpēc mums jābūt uzmanīgiem un jāpanāk, lai bērni apzinās, cik bīstamas ir narkotikas.

*No narkotikām brīvas Amerikas ziņojums
2007. gada 14. marts, 2. sējums, Nr. 5*

Pēdējā pusgadsimta laikā Eiropas sabiedrība eksperimentēja un novērtēja gan ierobežojošas, gan liberālas attieksmes pret nelikumīgām narkotikām un narkomāniju rezultātus. Mūsu pārdomās par to mēs nonākam pie narkotiku lietošanas noraidījuma. Mūsu dzīvotājamo rajonu labkājībai.

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalization and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net
www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia
www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru

ECAD Regional Office in Latvia
Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv